

Nepailstantys keliauninkai, kelionių dokumentikos laidos „1000 pasaulio stebuklų“ herojai Audrius ir Alma Sutkai visai neseniai baigė savo klajones po Turkiją ir pasuko Gruzijos link. Pora pasakoja, kad lietuvių taip pamėgtoje atostogų šalyje visko yra gerokai daugiau, nei galima įsivaizduoti. Per 9000 kilometrų Turkijos keliais susukę pasaulio tyrinėtojai sako, jog tai milžiniška ir įdomi šalis. Jos žmonės visada šiltai pasitinka, o keliauti joje nėra brangu.

„Mes važiovome į tokią Turkiją, kurią įsivaizdavome kaip ir daugelis: šilta, gera, daug turizmo. Bet iš tikrųjų ji superdidelė ir superįvairi: nuo dešimt laipsnių šalčio kalnuose iki dvidešimt penkių šilumos kovo mėnesį. Antalija, Alanija ir Stambulas tikrai nėra visa Turkija. Ji milžiniška – nuo Juodosios iki Viduržemio ir Egėjo jūrų. Skersai ir išilgai čia garma kriokliai, žioji olos. Architektūriškai tai pati turtingiausia šalis pasaulyje: nuo senovinio Efeso miesto iki visiems žinomos Trojos“, – pasakojimą apie savo šviežiausią kelionę pradeda A. Sutkus.

Skirtinga kultūra ir neteisingas nusistatymas

Keliauninkai pasakoja, kad pusę jų kelionės laiko Turkijoje vyko ramadanas, tad vietinių gyvenimas prasidėdavo tik vakarais. Per ramadaną musulmonai valgo tik sutemus, kai, pasak jų, nemato Alachas. Dėl to vakarais barai ir užkandinės buvo pilnut pilnutėliai, o lauke driekėsi eilės. Pora tikina, kad pavalgyti kavinėje vakarais tapdavo kone neįmanoma.

„Šalis labai pasikeitė per Bairamą – trijų dienų šventę, panašią į mūsų Velykas, kuri vyksta pasibaigus ramadanui. Tada viskas atsidaro, kaimuose visą dieną vyksta veiksmas, žmonės švenčia, gurkšnoja arbatą, restoranai atidaryti“, – įspūdžiais dalijasi A. Sutkus.

Pašnekovų teigimu, visos kelionės po Turkiją metu teko patirti nuoširdų vietinių svetingumą bei norą padėti.

„Dažnai turime susidarę išankstinę nuomonę apie musulmonus, esame linkę jais nepasitikėti, bet iš tikrųjų tai vieni šilčiausių žmonių. Niekas niekur nesistengė apsukti. Žinoma, už žmogaus darbą reikia susimokėti, tačiau viskas pasirodė sąžininga ir nuoširdu. Tai labai didelė šalis, tad susidaryti apie ją įspūdį pabuvus viename viešbutyje tiesiog neįmanoma“, – įsitikinęs A. Sutkus.

Geri greitkeliai ir pavojingiausias kelias pasaulyje

Į keliones po tolimus kraštus pora visada kruopščiai pasirenka ir paruošia automobilį. Tai svarbu tiek dėl kelionės komforto, tiek dėl saugumo – per tūkstančius kilometrų svetimose

žemėje mažiausiai norisi stoviniuoti šalikelėje dėl automobilio kaprizų. Turkiją keliautojai išmaišė su naujausios kartos „Land Rover Defender“ visureigio „75th Anniversary“ versija. Juo teko įveikti ne tik puikius šios šalies greitkelius, bet ir itin sudėtingus serpantinus.

„Labai gerai išvystyta infrastruktūra – autostradose gali skrieti 130 km/val. greičiu ilgus kilometrus. O vos nusukęs nuo kelio randi sunkių serpantininių žvyrkelių su bėgančiu vandeniu, išplautais keliukais, kur turi pagalvoti prieš traukdamas toliau.

Esam labai patenkinti automobiliu, nes galime įveikti bet kokius kelius ir susirasti nakvynės vietą, kur tik norime. Kur nakvosime, imame galvoti prieš pusvalandį, nes galim leistis į kokius nors slėnius ir miegoti laukinėje gamtoje. Lygiai taip pat, būdami pakrantėje, galime kilti į kalnus serpantiniais ir pūsti į akį tūkstančio žvaigždučių viešbutyje“, – juokauja keliautojų pora.

Jiems teko važiuoti ir keliu, įrašytu į pavojingiausių pasaulio kelių dešimtuką. Turkijoje jis pažymėtas numeriu D915. Patyrusiam visureigių entuziastui A. Sutkui tai buvo jau šeštas kelias iš minėto dešimtuko. Jį pasirinko, kaip pasakoja pats vyras, tam, kad šis sąrašas ir toliau ilgėtų.

„Tas kelias tikrai įdomus – asfaltas baigiasi ir prasideda siauras serpantininis kalnų žvyrkelis. Tiesa, kalnuose dar žiema, tad jos metu kelias buvo užverstas nuošliauža ir dar nesutvarkytas. Galvojom, gal ženklai tik dėl saugumo, bet jis užverstas tiek, kad net motociklai nepervažiuoja“, – dėsto pašnekovas.

Keliautojai atvirauja, kad kelionėje ne kartą džiaugėsi, jog šį kartą pasirinko tinkamą automobilį savo nuotykiams. Per vieną dieną dažnai tenka rangytis pačiais sudėtingiausiais serpantiniais, paskui tuo pačiu automobiliu šauti greitkelio, o „Defender“ tiek vienas, tiek kitas užduotis atlieka be vargo.

„Išsukęs į bekele, įjungi reikiamas sistemas, pasikeli pakabą ir važiuoji ten, kur nevažiuotum su kitu, specialiai bekelei ruoštu visureigiu. O greitkelyje rauni kartu su visais maksimaliu greičiu, serpantinuose, jei reikia, lenki lėtesnius, manevruoji lyg su įprastu automobiliu“, – susižavėjimo visureigiu neslepia A. Sutkus.

Jis priduria, kad 400 AG galia bei tinkamai subalansuota pakaba ir važiuoklė padeda atlaikyti net pačius sunkiausius kelionių išbandymus. Keliautojas užsimena, kad kartu su žmona Alma jau ėmė austi planą, jog šį automobilį reikėtų pasilikti šeimoje.

Neišsemiama, pigi ir graži šalis

Vyro teigimu, Turkija yra ištis turtinga savo grožiu ir gali nustebinti net pačius išrankiausius keliautojus. Čia galima rasti nuo didžiųjų megapolių, kaip antai Stambulo, kuris yra nesuvokiamo didumo, lyginant su bet kuriuo kitu pasaulio miestu, iki įstabių mečečių, krioklių, požeminių olų ar vandens saugyklų.

„Čia galima pamatyti tai, ko neišvysi niekur kitur pasaulyje. Turkija tikrai yra neišsemiamas šalis – labai patarčiau kemperiu keliaujantiems žmonėms važiuoti čia. Be to, čia pigu, skanu, labai daug lankytinų objektų, architektūros, kalnų. Nori – nardai, nori – valgai šviežių žuvų“, – privalumus vardija A. Sutkus.

Užsiminęs apie šalies skonius jis patikina, kad Lietuvoje valgomi kebabai neturi nieko bendra su tikraisiais, kurių galima gauti vietinėse užkandinėse. O kur dar visa likusi virtuvė – juk ji toli gražu neapsiriboja šiuo patiekalu.

Savo ruožtu, kalbėdamas apie pigumą, galingą visureigį vairavęs keliautojas pažymi, kad litras degalų Turkijoje vidutiniškai kainuoja eurą. Visgi vyras užsimena, jog bene didžiausias trūkumas norintiems šią šalį apkeliauti automobiliu – labai didelis atstumas nuo Lietuvos iki Turkijos. Kaip juokauja Audrius, norint iki ten nusigauti „reikia būti truputį Sutkumi“.

